

कनीयस *a.* 1 Smaller, less. -2 Younger. -सम् Copper.

कनीचिः *f.* 1 A cart. -2 A creeping plant. -3 The Guñjā plant.

कनूज = कन्याकुब्ज *q. v.*

कनेरा 1 A harlot. -2 A female elephant; (cf. कणेरा).

कन्त *a.* Happy.

कन्तु *a.* Happy. -तुः 1 Cupid, the god of love. -2 Heart (seat of thought and feeling). -3 Granary. -4 A lover.

कन्था 1 A patched garment, wallet (worn by ascetics); जीर्ण कन्था ततः किम् Bh. 3. 74, 19, 86; Śānti. 4. 4, 19. -2 A wall. -3 A town. -Comp. -धारणम् wearing a patched garment, as practised by some Yogins. -धारिन् -*m.* a religious-mendicant, Yogin; क्वचित् कन्थाधारी क्वचिदपि च दिव्याम्बरधरः Bh.

कन्द 1 P. (कन्दति, कन्दित) 1 To cry, lament. -2 (Ā.) To be confounded or perplexed. -3 To confound.

कन्दः, -दम् 1 A bulbous root. -2 A bulb; किं कन्दाः कन्दरेभ्यः प्रलयमुपगताः Bh. 3. 69; (fig. also); ज्ञानकन्द. -3 Garlic. -4 A knot, swelling. -5 An affection of the male or female organ. -दः 1 A cloud. -2 Camphor. -Comp. -अशः An ascetic subsisting on roots; कन्दाशैत्रि-दशैश्च यूपदरजो वन्यं मुकुन्दादिभिः । Chola Champu ed. by Dr. V. Raghavan (V. 1, p. 1). -मूलम् a radish. -संज्ञम् prolapsus uteri. -सारम् the garden of Indra.

कन्दिन् *a.* Having a bulbous root. -*m.* An esculent root.

कन्दकः A palanquin.

कन्ददृम् The white water-lily; cf. कन्दोट.

कन्दरः, -रम् A cave, a valley; नगमिव चारुकन्दरम् (अभिमन्यु) Rām. 5. 7. 15; किं कन्दाः कन्दरेभ्यः प्रलयमुपगताः Bh. 3. 69; वसुधाधरकन्दराभिसर्पा V. 1. 18; Me. 58. -रः A hook for driving an elephant. -रा, -री A cave, valley, hollow. -रम् Dry ginger. -Comp. -आकरः a mountain.

कन्दरालः A walnut tree, its nut (Mar. अक्रोड); राजादनं कन्दरालम्... । Śiva. B. 30. 15.

कन्दर्पः 1 N. of Cupid, the god of love; प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः Bg. 10. 28; कन्दर्प इव रूपेण Mb. -2 Love. (कन्दर्प is thus derived:— कं दर्पयामीति मदाज्ञातमात्रो जगाद च । तेन कन्दर्प-नामानं तं चकार चतुर्मुखः ॥) -Comp. -कूपः pudenda muliebre. -ज्वरः fever of love, passion, vehement desire. -दहनः, -मथनः N. of Śiva. -मुषलः, -मुसलः the male organ of generation. -गृह्णलः 1 membrum virile. -2 a particular mode of sexual enjoyment or coitus (रतिबन्ध).

सं. इ. को... ६०

कन्दलः, -लम् 1 A new shoot or sprout; मयालब्धः पाणिलीलितवलीकन्दलनिभः U. 3. 40. -2 Reproach, censure. -3 The cheek, or the cheek and temple. -4 A portent. -5 Sweet sound. -6 The plantain tree; कन्दलदलोलासाः पयोविन्दवः Amaru. 48. -7 Collection; U. 3. 11. -लः 1 Gold. -2 War, battle. -3 (Hence) War of words, controversy. -लम् A Kandala flower; विदलकन्दलकम्पन-ललितः Śi. 6. 30; R. 13. 29.

कन्दली 1 The plantain (or the Banana) tree; आरक्तराजिभिरियं कुसुमैर्नैवकन्दलीसलिलगर्भैः । कोपादन्तर्बाष्पे स्मर-यति मां लोचने तस्याः ॥ V. 4. 5; Me. 21; R. 2. 5. -2 A kind of deer. -3 A flag. -4 Lotus-seed. -Comp. -कुसुमम् 1 a mushroom. -2 the flower of the plantain tree.

कन्दलित *a.* 1 Budded, blown. -2 Put forth, emitted.

कन्दिरी N. of a plant (Mar. लाजातू).

कन्दुः *m., f.* [Un. 1. 14] A boiler, oven. -Comp. -पक *a.* parched, roasted (as grain).

कन्दुकः, -कम् A ball for playing with; पातितोऽपि कराघातैरूपतत्येव कन्दुकः Bh. 2. 83; Ku. 1. 29, 5. 11, 19; R. 16. 83. -कम् A pillow; भूः पर्यङ्को निजमुजलता कन्दुकं खं वितानम् Bh. 3. 145. -Comp. -लीला any game with a ball.

कन्दोटः (-ट्टः) 1 The white lotus. -2 The blue lotus (a provincial form for नीलोत्पल); मोहमुकुलायमाननेत्रकन्दो-दयुगुलः Mā. 7. -टम् A blue lotus.

कन्दोतः The white lotus.

कन्धः 1 A cloud. -2 A kind of grass.

कन्धरः [कं शिरो जलं वा धारयति] 1 The neck. -2 'The holder of water', a cloud. -3 A kind of grass. -4 N. of a vegetable (मारिष). -रा The neck; कन्धरां समपहाय कं धरां प्राप्य संयति जहास कस्यचित्; Y. 2. 220; Amaru. 16; see उत्कन्धर also.

कन्धिः [कं शिरो जलं वा धीयतेऽत्र] The ocean. -*f.* The neck.

कन्नतु N. of a town; कन्नतु कन्नतवम् Mbh. on P. IV. 2. 71.

कन्नम् [कन्-क्त] 1 Sin. -2 A swoon, a fainting fit.

कन्यका 1 A girl; संबद्धवैखानसकन्यकानि R. 14. 28; 11. 53. -2 An unmarried girl, virgin, maiden; गृहे गृहे पुरुषाः कुलकन्यकाः समुद्रहन्ति Mā. 7; Y. 1. 105. -3 A technical name for a girl ten years old; (अष्टवर्षा भवेद्गौरी नववर्षा च रोहिणी । दशमे कन्यका प्रोक्ता अत ऊर्ध्वं रजस्वला Śabdak.) -4 (In Rhet.) One of the several kinds of heroines; an unmarried girl serving as a chief character in a poetical composition; see under अन्यस्त्री. -5 The sign Virgo. -6 N. of Durgā; Bhāg. 10. 2. 12. -Comp. -च्छलः seduction; पैशाचः कन्यकाच्छलात् Y. 1. 61. -जनः